<< Schimmelvrije spaanplaat: v.l.n.r. Laurens Kok (Unilin), Harrie Klunder (Nikkels Bouwbedrijf) en Marcel Stroeve.

Foto's: Unilin / Medite Smartply / Matude / Christian Bionda B'Scene / Barhey / Coillte

>> Grote vraag naar Medite Tricoya Extreme.

PASSENDE OPLOSSINGEN

De plaatmaterialenindustrie draait goed en innovatie blijft een speerpunt. Houten en houtachtige platen beter toepasbaar maken of nog duurzamer, zijn vaak de drijfveren om een nieuw product te ontwikkelen. Ook binnen specialistische takken van de sector is men altijd bezig een uitdaging van een passende oplossing te voorzien. Bijvoorbeeld ten aanzien van schimmels en akoestiek.

<< Bruynzeel Perfosound Line (Matude).

Een goed voorbeeld van een passende oplossing is een nieuw plaatmateriaal dat prefab-dakenproducent Veenstra en Stroeve in Assen gaat toepassen. Op initiatief van Veenstra & Stroeve en Nikkels Bouwbedrijf ontwikkelde Unilin een spaanplaat met oppervlaktebehandeling tegen schimmelvorming. Dit nieuwe materiaal zorgt ervoor dat schimmel op dakplaten, als gevolg van een hoog vochtgehalte in de woning, niet meer voorkomt tijdens de bouw en direct erna.

Directeur Marcel Stroeve: “Dit speelt al een aantal jaren. Sinds de bouwwereld is overgestapt op de overheidseisen met betrekking tot de luchtdichtheid. Er moeten steeds meer woningen en gebouwen luchtdicht worden gemaakt. Een nadeel is dat het vocht dat in de woning zit, met name tijdens de bouwperiode, veel slechter kan worden afgevoerd. Vooral in woningen stijgt warme lucht door naar boven, waar het tegen de dakelementen aan slaat. Daardoor ontstaat er op de spaanplaat schimmelvorming.”

De oplossing bij schimmelvorming is schoonmaken en ventileren. Behalve dat dit voor extra kosten zorgt, is het onpraktisch omdat het de luchtdichtheid van de woning ondermijnt.

PLAAT IN PRODUCTIE

Veenstra & Stroeve zocht samen met Nikkels Bouwbedrijf naar een oplossing om dit ongewenste neveneffect van luchtdicht bouwen te tackelen en kwam met het idee om spaanplaat te behandelen zodat schimmel zich er niet meer aan hecht. Uiteindelijk schakelde Veenstra & Stroeve de Belgische platenproducent Unilin in. Daar wisten ze een chemische substantie te ontwikkelen om het plaatmateriaal te impregneren en daarmee schimmelvrij te houden.

Marcel Stroeve: “Het hele traject van produceren, experimenteren en uitgebreid testen nam ongeveer een jaar in >>

<< Woodline Random van Matude.

<< Acetyleerfabriek in Hull liep vertraging op.

beslag. Maar de plaat is nu in productie en in week 39 leveren wij de eerste projecten op." De eerste platen worden door Veenstra en Stroeve gemonteerd in de kappen van twee projecten van Nikkels Bouwbedrijf: 79 woningen in Zutphen Plan Leesten Oost en 32 woningen in Zwolle plan Breezicht.

SCHIMMELVRIJE SPAANPLAAT

Uiteindelijk komen de schimmelbestendige spaanplaten voor iedereen op de markt in maten die qua breedte, lengte en dikte variabel zullen zijn. Marcel Stroeve: "Wij hebben hierin wel een voorsprong en het is voor ons absoluut een verkoopargument. De plaat is weliswaar iets duurder, maar altijd nog goedkoper dan schoonmaken en ontluchten. Voor weinig meerkosten is dit een heel interessant alternatief voor klanten en het is goed uitvoerbaar."

TEKORT OPGELOST

Een grote afzet zorgt ook weleens voor onvoorziene problemen en dat vraagt soms om een radicale oplossing. Het gaat goed met Medite Smartply, producent van hoogwaardige plaatmaterialen. Zelfs zo goed dat er een tekort aan grondstoffen dreigde.

Medite Smartply heeft momenteel twee fabrieken in Ierland, waarvan er één gewijd is aan de productie van Smartply OSB. Op de andere productielocatie maakt het bedrijf Medite MDF en onder andere ook Medite Tricoya Extreme (MTX), een MDF-variant met een bijzonder lange levensduur. De vraag naar dit super-plaatmateriaal, dat nauwelijks krimpt of zwelt, werd zo groot dat de productie onder druk kwam te staan door het beperkte aanbod van grondstoffen.

Henry Westerhof, verkoopmanager voor het vasteland van Europa bij Medite Smartply, legt uit hoe het werkt: "Wat begon in 2011 met een beperkt aantal handelaren en verwerkers die ons product kochten, is nu uitgegroeid tot het leveren van MTX aan een groot deel van de Nederlandse deurenindustrie. Accsys Technologies PLC in Arnhem, producent van het geacetyleerde houtproduct Accoya, levert de geacetyleerde houtvezels waarvan we nu Medite Tricoya Extreme vervaardigen. Op dit moment kunnen we niet genoeg grondstoffen van Accsys krijgen om aan de vraag te voldoen".

ZELF ACETYLEREN

De oplossing voor dit probleem werd enkele jaren geleden al gelanceerd: zelf geacetyleerde houtchips gaan produceren. Hiervoor wordt momenteel een joint venture-fabriek gebouwd in Hull, Engeland. Coillte (uitgesproken als Kwiltsje) is gedeeltelijk eigenaar, samen met Tricoya Ventures UK Limited en British Petroleum Chemicals. Coillte is de Irish Forestry Commission en de groep waarvan Medite Europe DAC en Smartply Europe DAC deel uitmaken. De organisatie beheert 450.000 hectare bos in Ierland, waar voornamelijk snelgroeiende naaldboomsoorten groeien. Een ideale basis voor plaatmaterialen.

Westerhof: "Plaatmateriaal maken van geacetyleerd hout is een complex proces. De eigenschappen zijn ook ongekend, maar in tegenstelling tot Accoyahout kunnen we in de toekomst lokaal FSC-gecertificeerd naaldhout gebruiken als grondstof voor Medite Tricoya Extreme. Vanwege zijn speciale open celstructuur vormt onder andere radiata pine uit Nieuw-Zeeland de basis voor het acetyleerproces bij Accoyahout. Voor Tricoya-chips is dit minder belangrijk vanwege de kleinere afmetingen van de chips, daarom kunnen we lokaal naaldhout gebruiken. Dit gaat natuurlijk niet ten koste van de kwaliteit van Medite Tricoya Extreme. We blijven 50 jaar garantie geven. Ook als het onbehandeld buiten wordt gebruikt."

De fabriek in Hull wordt de belangrijkste leverancier van geacetyleerde houtchips, zodat Medite het huidige volume aan Accsys kan retourneren, die het vervolgens kan gebruiken om meer Accoya te produceren. De oplevering van de fabriek liep vertraging op door de corona-lockdown in Engeland, maar naar verwachting worden in het eerste kwartaal van 2021 de eerste houtchips geacetyleerd.

KENNIS DELEN

Ruim een jaar geleden werd de wereld van de akoestische plaatmaterialen opgeschud door een overname. De firma Matude uit Montfoort, specialist op het gebied van akoestiek, nam de tak met

<< Handelaren, verwerkers en deurenindustrie willen Medite Tricoya Extreme.

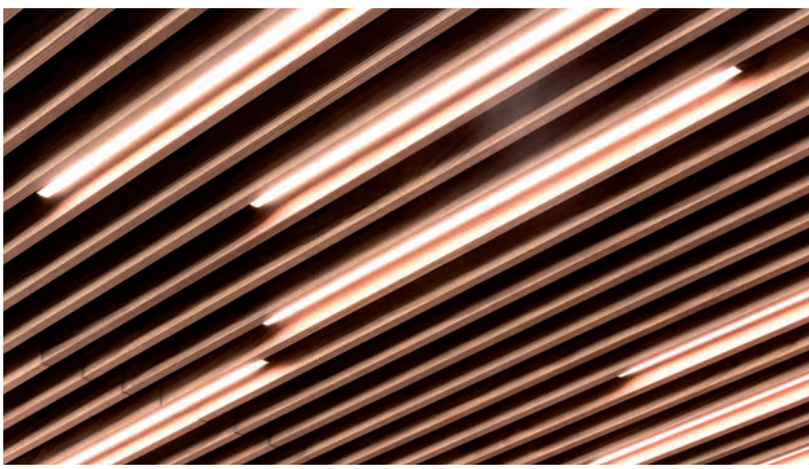

>> Matude Lauder Linea.

akoestische panelen van Bruynzeel Multipanel over. In één klap werd de collectie verrijkt met een grote keuze aan geluidsabsorberende plaatmaterialen. Tot die tijd hield Matude zich voornamelijk bezig met advies en in mindere mate met de levering van akoestische panelen. “We leveren nog steeds advies bij akoestische platen”, benadrukt Bram Botterman, technisch verantwoordelijk voor Matude. “Maar wij kregen deze kans om het assortiment uit te breiden en onze relaties naast ons advies beter van dienst te kunnen zijn.”

Hoewel Matude verkoopt aan interieurbouwers, afbouwers en aannemers, richt het advies zich toch voornamelijk tot architectenbureaus en interieurarchitecten. Botterman is afgestudeerd in akoestiek en materiaalkunde en wil graag akoestische plaatmaterialen op een technische wijze onder de aandacht brengen. Daar is tegenwoordig meer belangstelling voor en dat komt door de wijze waarop bedrijfsruimten, kantoren maar ook restaurants in de huidige tijd worden ontworpen. De voorkeur gaat uit naar grote vertrekken met een industriële uitstraling waarbij de zichtlijnen ver doorlopen - en daarbij wordt vaak gekozen voor akoestisch harde, geluidsreflecterende materialen.

Dat deze manier van ontwerpen geen akoestisch vriendelijke omgeving oplevert, realiseert men zich vaak pas in een later stadium. Voor een oplossing kloppen betrokkenen dan aan bij Matude. Botterman: “Wij focussen ons heel sterk op die adviserende rol. Hoe werkt het met de akoestiek, waar moet je op letten, welke waarden hanteer je en waar moet je naar kijken? En uiteindelijk: hoe zit het met de constructie, welke materialen zijn er voor een mogelijke oplossing beschikbaar, en hoe en waar moet je die plaatsen?”

ONWETENDHEID

Wat Matude aanbiedt, zijn decoratieve elementen zoals geperforeerde of poreuze materialen. Maar dé grote vraag is naar lattensystemen. Afhankelijk van de vereiste absorptiewaarde kunnen die worden gecombineerd met isolatiemateriaal. “Wij zijn bezig een lattensysteem te ontwikkelen met een PET-panel. Deze Woodline-panelen zijn direct al dempend. Om hogere absorptiewaarden te behalen, moet echter nog wel een achterconstructie worden toegepast.”

Om het belang van goede akoestiek en de mogelijkheden onder de aandacht van afnemers en voorschrijvers te brengen, organiseert Matude regelmatig colleges. “Wij willen de kennis die wij hebben, delen met de markt. Er is nog teveel onwetendheid over hoe om te gaan met akoestische plaatmaterialen. Natuurlijk willen wij ook onze materialen onder de aandacht brengen, maar het belangrijkste vinden wij dat als onze producten worden gekocht, men weet hoe ze correct worden toegepast om het gewenste effect te bereiken”, aldus Bram Botterman.

Hij zegt pas tevreden te zijn als de opdrachtgever ervaart dat de akoestiek in de ruimte klopt. “Daarnaast zijn onze relaties natuurlijk altijd welkom in onze showroom. Hier kunnen zij alles op groot formaat bekijken. Vaak worden wij pas benaderd als de akoestiek in de ruimte niet blijkt te kloppen, maar het liefst worden wij in het voortraject van een ontwerp ingeschakeld. Dan kunnen wij adviseren of alles aan de richtlijnen van een optimale akoestiek voldoet. Dat gebeurt gelukkig steeds vaker.”

WISSELING VAN DE WACHT

Trima, de plaatmaterialenspecialist in Zaandam, heeft per 1 september een nieuwe directeur. Bert van Wooning besloot na 4,5 jaar dat het tijd was voor verandering en zijn opvolger Jan Voet liep zich daarna warm aan de zijlijn. Van Wooning vertrekt naar HGPro+, een andere loot aan de stam van TABS Holland waar ook Trima deel van uitmaakt.

Bert van Wooning over het nieuwe bedrijf waar hij nu aan het roer staat: “HGPro+ is een samenvoeging van de bewerkers Platerij en Trespont, en Hillegersbergsche Gevelproducten. Hierdoor ontstaat een gevelspecialist met onder

RAAR JAAR, MAAR ZEER CONTENT

Hoe laat voormalig Trima-directeur Bert van Wooning de firma achter in deze roerige tijd?
“Het gaat uitstekend met Trima. We gaan een heel goed jaar draaien. Weliswaar geholpen door de markt die dit jaar gewoon nog prima doordraait. Er is een crisis gaande, maar wij zijn bouwgerelateerd en de bouw loopt nog steeds door. Hoewel het echt een raar jaar is, zijn wij zijn zeer content. En er zit een enthousiaste groep jonge mensen bij Trima. Dus ik laat het bedrijf met een gerust hart achter voor mijn opvolger Jan Voet, een man met veel ervaring in onze branche.”

>> 50 jaar garantie op Medite Tricoya Extreme.

>> Tricoya-chips van lokaal naaldhout.

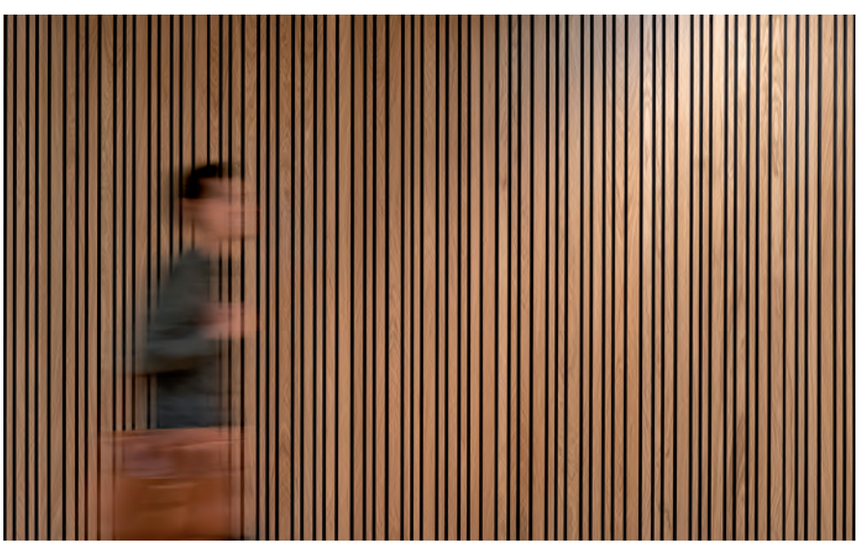

>> Matude weet alles van akoestiek.

meer producten van Trespa, Rockpanel en Eternit."

Wat bewoog hem om de overstap van hout naar kunststof te maken? Van Wooning: "Hout blijft een prachtig product, maar na 4,5 jaar Trima was het tijd voor wat anders. Drie tot vijf jaar is de termijn waarbinnen ik een functie wil blijven vervullen. Het is ook om mezelf fris te houden. HGPro+ is een relatief klein bedrijf, maar wel heel 'dedicated' en met het voordeel dat het onderdeel is van het grote concern. Daar ligt een mooie uitdaging."

LIJN VOORTZETTEN

Jan Voet, de nieuwe Trima-directeur, was tot 1 september verantwoordelijk voor naaldhoutimporteur Centrop. Na 10,5 jaar werd het ook voor hem tijd voor een nieuwe uitdaging. Dat wil niet zeggen dat hij Centrop helemaal achter zich laat. Jan Voet: "Ik blijf eindverantwoordelijk voor Centrop, maar zal een aantal taken moeten delegeren. De functie bij Trima kwam op mijn pad en ik besloot 'ja' te zeggen. Voor zover ik kan voorzien vinden er voorlopig geen veranderingen plaats binnen Trima."

GROTE VRAAG VERLAMT PRODUCTIE

"Het gaat prima", vervolgt hij. "Eerlijk gezegd draait het hele concern beter dan verwacht. De marktomstandigheden zijn goed en de bouw is sowieso laat-cyclisch. De kleine bouw heeft het juist druk. In grote lijnen profiteren wij daar ook van. Ik zie dat het bij Centrop iets meer effect heeft dan bij Trima en dat komt vermoedelijk doordat in het plaatmaterialenassortiment niet zoveel tuingebonden producten zitten. In de tuin zie je meer planken en producten van hardhout en naaldhout. De lijn die Bert de afgelopen jaren bij Trima heeft ingezet, zal ik zoveel mogelijk voortzetten. De komende maanden ga ik kijken of er nog koerswijzigingen nodig zijn, maar ik vermoed dat het niet heel grootschalig wordt." <<